

BULETIN DE AVERTIZARE
Nr. 21 din 18.05.2026

La cereale păioase în vederea diminuării evoluției bolilor

1. Pentru prevenire și combaterea organismelor dăunătoare:

FĂINAREA GRĂULUI (*Erysiphe graminis*);

FUZARIOZA SPICELOR (*Fusarium graminearum*);

PĂTAREA BRUNĂ A GRĂULUI (*Septoria tritici*);

RUGINA NEAGRĂ A GRĂULUI (*Puccinia graminis*);

RUGINA GALBENĂ LA CEREALE (*Puccinia striiformis*);

RUGINA BRUNĂ A GRĂULUI (*Puccinia recondita f.sp. tritici*);

GÂNDACUL BĂLOS AL OVĂZULUI (*Lema melanopa*);

FĂINAREA GRĂULUI (*Erysiphe graminis*) Boala se manifestă puternic în primăverile reci și cu umiditate ridicată. Pierderile de producție cauzate de făinarea grăului pot fi semnificative, cu toate acestea foarte rar se întâmplă acest lucru. Atacul se poate manifesta pe tulpină, frunze, teaca frunzelor și foarte rar pe spic. Primele infecții pot să apară încă din toamnă, însă problemele cele mai mari apar primăvara, în perioada martie-aprilie. Odată ce temperatura a crescut și depășește 28°C, iar umiditatea este scăzută, atacul se oprește.

<https://gd.eppo.int/taxon/ERYSGR/photos>

FUZARIOZA SPICELOR (*Fusarium graminearum*) Aceasta afectează tulpinile și spikele și produce pagube însemnate, deoarece permite acumularea de micotoxine în bobul de grâu. Ciuperca *Fusarium* se transmite prin sol și prin sămânță și produce fuzarioza rădăcinilor, a coletului, frunzelor și a spicului. Fuzarioza apare la grâu începând de primăvara. Ciuperca ierneză în sol, printre resturile vegetale, sub formă de macroconidii. Debutul dezvoltării are loc primăvara, odată cu instalarea condițiilor favorabile – umiditatea și creșterea temperaturii. Cel mai grav atac de fuzarioză la grâu are loc la înflorire, în perioada antezei. Hifele ciupercii intră în interiorul spicelor odată ce anterele cu polen sunt scoase în afara spicelor, după ce a avut loc procesul de polenizare în interior. Ciuperca extrage substanțele nutritive ale polenului pentru a stimula alungirea hifelor și răspândirea infecției. Umiditatea ridicată și stropii de apă favorizează, apoi, creșterile filamentoză ale ciupercii. Atacul de fuzarioză este mai puternic cu cât boala se instalează mai devreme, iar factorii propice apar în perioada de umplere a bobului de grâu. Totuși, infecția din perioada înfloririi spicelor de grâu este cea mai distructivă, atât cantitativ, cât și calitativ. Cu cât boala se instalează mai târziu cu atât pierderile cantitative vor fi mai mici, sau chiar insesizabile. Înainte de aplicarea tratamentelor în perioada de vegetație, efectele devastatoare ale fuzariozei pot fi reduse prin:

- Rotația corespunzătoare a culturilor;
- Folosirea semințelor sănătoase la semănat;
- Tratarea semințelor înainte procesului de semănat, asigurându-se un grad bun de acoperire și uniformitate în distribuirea produsului pe semințe;
- Cultivarea soiurilor rezistente la boală.

<https://www.ksat.com/tech/2025/06/04/what-is-fusarium-graminearum-the-fungus-us-authorities-say-was-smuggled-in-from-china/>

PĂTAREA BRUNĂ A GRĂULUI (*Septoria tritici*) este o boală cu o apariție frecventă în România. Boala, cunoscută și sub numele de pătare brună a grâului, are impact direct asupra producției, iar pierderile pot ajunge cu ușurință și până la 30%. Primăvara, primele infecții sunt realizate de ascosporii aduși de vânt din zonele unde au iernat după care infecțiile secundare sunt preluate de picnosporii din picnidii. Leziunile apar de regulă pe frunzele mai bătrâne toamna și chiar în timpul iernii. Petele sau leziunile au formă ovală sau chiar alungită, uneori neregulată. La început, culoarea petelor este verzuie - galbenă iar pe măsură ce patogenul evoluează capătă culoare maro. La atacuri masive întreaga frunză poate fi acoperită de pete maronii care în stadiu avansat devin cenușii. Epidemiile de septorioză sunt favorizate de vremea umedă întreținută de ploii continue, de temperaturile moderate, de soiurile sensibile, tehnologiile aplicate și existența sursei de inocul.

<https://gd.eppo.int/taxon/SEPTTR/photos>

RUGINA NEAGRĂ A GRĂULUI (*Puccinia graminis*) La început se formează pustule liniare de culoare neagră, care ulterior se unesc și formează striuri longitudinale. Rugina neagră are drept gazdă intermediară plantele de Berberis și Mahonia sp. Ciuperca rezistă peste iarnă sub formă de teleutosporii.

În primăvară aceștia produc spori (bazidiosporii), care infectează speciile de Berberis. În frunzele atacate se formează picnidiile și apoi ecidiile. Ecidiosporii sunt cei care infectează plantele de grâu. Infecțiile următoare în cadrul lanurilor de grâu se fac prin uredosporii. Către sfârșitul vegetației

grâului se formează și teleutosporii și ciclul se reia. Rugina neagră este o boală care produce pagube importante.

<https://gd.eppo.int/taxon/PUCCGR/photos>

RUGINA GALBENĂ LA CEREALE (*Puccinia striiformis*) Simptomele apar pe frunzele plantelor avansate în vegetație, sub formă de pustule galbene - portocalii, așezate în rânduri paralele.

Epidemiile pornesc adesea de la plante individuale, de cele mai multe ori toamna. Simptomele evoluează încet în timpul iernii, uneori chiar lipsesc până primăvara devreme, când se observă în câmp focare cu plante infectate. Înainte de acest stadiu, uredopustulele galbene-portocalii sunt dificil de deosebit de cele produse de rugina brună. Pe frunzele tinere, leziunile produse de rugina galbenă tind să se mărească, luând forma unor benzi care pornesc de la leziunea sporulantă. Pe frunzele mature, pustulele sunt dispuse în mod evident în striuri, de unde și denumirea de rugină striată. Infecțiile puternice determină clorozarea, apoi necrozarea frunzelor, iar în final, în situația în care vremea este caldă și secetoasă, în lunile mai-iunie, uscarea plantelor. În cazul atacurilor severe, poate fi infectat și spicul, formându-se mase mari de spori între bob și glume. La sfârșitul perioadei de vegetație, se formează uneori în teleutopustule, teliosporii (spori secundari de culoare neagră).

<https://gd.eppo.int/taxon/PUCCST/photos>

RUGINA BRUNĂ A GRÂULUI (*Puccinia recondita f.sp. tritici*) este o ciupercă periculoasă, întrucât provoacă atacuri frecvente și păgubitoare culturii. Dintre toate speciile de ciuperci ce provoacă rugini la grau, aceasta este cea mai periculoasa si frecventa intalnita. Atacul la grau se manifesta pe organele plantei ca:

- **limbul frunzei** (întai partea superioara, mai tarziu partea inferioara) – *uredosporii* ciupercii;
- **teaca frunzei** – apar tarziu *teleutosori* (proeminenta compacta) ce contine *teleutosporii*;
- **tulpina, spice.**

Masuri de protectie:

- Cultivarea de soiuri de grau cu toleranta genetica la rugini;
- Evitarea fertilizării excesive cu azot;
- Fertilizarea echilibrata a culturii de grau;
- Combaterea bolii cu ajutorul fungicidelor specifice, etc.

<https://www.invasive.org/browse/image/5154036>

GÂNDACUL BĂLOS AL OVĂZULUI (*Lema melanopa*) este un dăunător întâlnit la culturile de cereale păioase unde poate provoca pierderi importante la culturile de ovăz și grâu. Gândacul bălos se hrănește în stadiu de adult și larvă. **Adulții** consumă partea dintre nervurile frunzelor, semnele atacului evidențiindu-se prin dungi longitudinale de diferite mărimi. Pagubele rezultate în urma atacului adulților sunt adesea neînsemnate. Atacul **larvelor** este păgubitor și provoacă prejudicii importante. Larvele se hrănesc cu epiderma superioară și parenchimul frunzelor, în schimb epiderma inferioară a frunzei rămâne neatacată și are aspectul unei membrane transparente. Atacul larvelor se manifestă în cultură în vetre, iar larvele preferă să atace frunzele steag. Plantele atacate de larve nu se pot utiliza ca furaj verde în hrana animalelor, întrucât prezența larvelor imprimă un gust respingător. La atacuri masive în cultura de grâu, producția poate fi diminuată și cu 60%.

https://stock.adobe.com/be_en/search?k=lema+melanopa

2. Tratatamentul în culturile de cereale este bine să se facă în intervalul fenologic “începerea alungirii paiului - apariția frunzei standard” cu unul dintre produsele:

- ORIUS 25 EW (SALVATOR 25 EW - a doua denumire comercială) - 0,5 l/ha;
- FALCON PRO (IMPULSE PRO 425 EC - a doua denumire comercială) - 0,8 l/ha;
- AVIATOR XPRO 225 EC (ZANTARA XPRO - a doua denumire comercială) - 0,8-1,0 l/ha;
- NATIVO 300 SC (TWIST PLUS - a doua denumire comercială) - 1,0 l/ha;
- AMISTAR (MIRADOR 250 SC - a doua denumire comercială) - 0,75-1,0 l/ha.

Pentru combaterea **gândacului balos (*Lema melanopa*)** din culturile de cereale păioase se vor folosi unul din următoarele produse:

- KARATE ZEON / (NINJA - a doua denumire comercială) - 0,15 l/ha sau VANTEX 60 CS (NEXIDE 60 CS - a doua denumire comercială) - 50-80 ml /ha sau DECIS EXPERT 100 EC - 75 mL/ha.

Tratatamentul se va efectua la apariția larvelor și se va combina cu tratamentul pentru boli foliare și de spic.

3. Alte recomandări:

Se va ține cont de momentul optim de aplicare pentru fiecare agent patogen.

Ambalajele de carton provenite de la produsele de protecție a plantelor se vor plia, iar cele din material plastic se vor clăti obligatoriu de 3 ori cu folosirea apei rezultate din rezervorul mașinii de tratat. Ambalajele recuperate se vor depozita în magazii până când se vor preda unei societăți autorizate să colecteze ambalaje de pesticide sau se vor preda în campaniile "SCAPA de ambalaje"-
www.aiprom.ro .

Luăți măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător.

Respectați cu strictețe normele de lucru cu produsele de protecție a plantelor, norme de protecție și securitate a muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu Legea nr. 383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al ACA din România, ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/3403/1991 al Departamentului pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine, împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor).

Respectați prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr.297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare.

Citiți și respectați instrucțiunile și informațiile înscrise pe eticheta produselor de protecția plantelor.

Respectați normele cuprinse în Ghidul pentru utilizarea în siguranță a ppp în exploatațile agricole care poate fi accesat la adresa [http://www.madr.ro/norme-de-eco-condiționalitate – in – domeniul fitosanitar.html](http://www.madr.ro/norme-de-eco-condiționalitate-in-domeniul-fitosanitar.html)

Pentru agenții de dăunare avertizați, se vor utiliza doar produse de protecția plantelor (ppp) omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecția Plantelor, care sunt înregistrate în baza de date **PEST – EXPERT**, care poate fi accesată la adresa :[http ://www.madr.ro, la sectiunea Fitosanitar – adresa web:https://aloe.anfdf.ro, utilizator - quest ;parola – quest](http://www.madr.ro, la sectiunea Fitosanitar – adresa web:https://aloe.anfdf.ro, utilizator - quest ;parola – quest).

Conform Reg. (CE) Nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.X.2009, privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare, fiecare utilizator a produselor de protecția plantelor trebuie să păstreze cel puțin 3 ani evidența contabilă a produselor de protecția plantelor depozitate și utilizate, precum și evidența efectuării fiecărui tratament prin completare într-un registru după modelul de mai jos:

Nume și prenume fermier/ societate comercială.....

Domiciliu fermier/sediul social al societății.....

(Comuna, județul)

Ferma (nume/număr,adresa).....

Toate tratamentele cu produse de protecția plantelor se completează la zi în:

Registrul de evidență a tratamentelor

Data efectuării tratam. (ziua, Luna, Anul)	Cultura și locul unde este situat terenul	Timpul aplicării	Tratamentul efectuat					Nume, Prenume pers. responsabile de efect. tratament. Semnătura	Data începerii Recoltării produsului agricol	Nr. și Data Documentului prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: boli/dăunători/buruieni	Denumire PPP folosit	Doza omologată/doza folosită	Suprafața (ha)	Cantități utilizate (kg.l)			

Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art.67 (1) producătorul agricol numerotează paginile registrului. Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (și ștampila după caz) fermierului sau administratorului societății.

Inspectorii Oficiului Fitosanitar pot sancționa fermierul, conform HG nr. 1230 din 12 decembrie 2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului, art. 3, pct. 1 (i),(1) Constituie contravenții următoarele fapte: i.) nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art.67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează (se sancționează cu amendă de la 8.000 lei la 10.000 lei).

ÎN ATENȚIA FERMIERILOR ! :

Se vor respecta normele de ecocondiționalitate prevăzute în Ordinul nr. 869/2016 .

Se vor respecta condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecție a plantelor în exploatațiile agricole, conform *Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a produselor de protecția plantelor*, <https://www.anfdf.ro/sanatate/ghid/ghiduri.html> elaborate de AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ.

Întocmit:

Responsabil Prognoză și Avertizare
Cons. superior Csaba SZABO